

Slubované "babie leto" sa prvého októbra roku 2005 predsa len dostavilo. Aspoň na víkend. Ráno o 9.00 nastáva slávnostná chvíľa - v našej obci otvárame I. výstavu húb!

Počasie je ako stvorené na výlety, domácu brigádu, alebo - zjásť si na Dni zelá do neďalekej Stupavy... V miestnom spoločenskom dome je však pripravených 110 druhov húb, nazbieraných v okolí Marianky v piatok, v posledný septembrový deň. Konečný počet druhov húb počas výstavy dosiahol 120 !/ druhov.

Prví návštevníci sa začali trúsiť okolo desiatej hodiny. Prvými návštevníkmi boli Kováčovi s Arjou z Borinskej ul., ďalej jedna rodinka, potom druhá a o chvíľu turisti. Tí si prečítali pozvánku na lipe pri Floriánkovi. Za pár minút potom prišli cyklisti - "dozvedeli sme sa to na internete, na stránke www.nahuby.sk" - povedal statný chlap, vedúci svoju "polovičku" rovno k muchotrávkam zeleným...

"Kultúrák" - bývalá škola, sa začala zaplňovať po jedenástej hodine. Odborný výklad a odpovede na všetky otázky záujemcov o tie "bezchlorofylové rastliny" podával mykológ Ján ČERVENKA, poslucháč tretieho ročníka botaniky na Univerzite Komenského. Naslovovzatý odborník. Spolu s Jánom Sandom, amatérskym mykológom boli zbierať huby v okolí obce v piatok, 30. septembra. Za štyri hodiny priniesli - aj keď sa zdalo, že je sucho a "úlovok" nebude slávny - plné dva koše plodníc - asi 12 kilogramov!

Celé popoludnie až do večera, za pomoci starostu obce, s ktorým sme prišli na myšlienku zorganizovať prvú výstavu spolu s autorom článku, triedili, určovali a aranžovali huby na podnosy tak, aby záujemcovia mali dobrý prehľad.

"Priznám sa, že som veril, že huby priniesu aj tí, ktorí nám pri pive slubovali zázračné "úlovky" a pritom podpichovali organizátorov tordením, že (okrem nich samých) nič poriadneho na výstave bez nich a ich senzáčných nálezov nebude..." - povzdychol si náš starosta.

Ale bolo! Večer, pred záverom pracovného dňa priniesli manželka Čuvanovi z okolia Marianky hríby smrekové, kozáky osikové, masliaky, kozáky žltoranžové (u nás nazývané aj "honvičky") a rôzne zaujímavé druhy.

To už na stoloch v spoločenskej miestnosti trónilo viac ako sto druhov húb! V sobotu ráno pridali svoje nálezy - takmer dvadsať druhov - Vladimír Partl. Privstal si ešte pred svitaním, aby ako jediný poslanec obecného zastupiteľstva, pomohol dobrej myšlienke. K nemu sa predpoludním pripojili aj naše svieže dôchodkyne Anna Záblačká - priniesla masliaky (a to priamo z miestneho cintorína!) a Jozefka Lachkovičová. Tá priniesla na lopatke z ovocnej záhrady čečratečky podvinuté. Nejedlé, zákerné huby, ktoré môžu zapríčiniť chudokrvnosť, ba až leukémiu!

Výstava sa stala doslova "korzom". Popoludní prichádzali záujemcovia aj zo Stupavy, chýrnej svojím "zelovým" programom. Za nimi prišli - priamo zo záhrady na "Lintávach" - Bratislavčania, ktorí priniesli do poradne (trónila pri jednom stole s lupou, nožom a atlasmi húb) svoje nálezy. Poradili sme im. Odišli spokojní a poučení.

S blížiacou sa záverečnou hodinou - mala byť o 17. hodine - návštevníkov neubúdalo. Celé skupiny sa zaujímali o vystavené exempláre s neskrývaným záujmom.

Najzaujímavejšou bola huba *Leucopaxillus tricolor*, ktorý na Záhorí volajú aj "biuý dubák", nájdená u nás v marianskom chotári. Janko Červenka - jej nálezca - ju po skončení výstavy vzal na skúmanie ako vzácnu položku - pozri mostatný príspevok.

Raz však bolo potrebné výstavu ukončiť. Stalo sa tak po 18. hodine. Upratili sme, pozbierali atlasy, zoradili štítky a pripravili ich na vrátenie. Poskytla nám ich z botanického oddelenia Slovenského národného múzea dr. Kautmanová. Huby, ktoré sme vystavovali, skončili v lese - roztrúsili sme ich medzi stromami v bučine a hrabine na mieste zvanom Mástská hora. Dúfame, že milióny výtrusov sa uchytia na správnom mieste a o rok nazbierame na II. výstavu ich krásnych "potomkov".

Na záver teda môžeme konštatovať, že dobrá vec sa vydarila! Vyše 140 návštevníkov spoznalo zaujímavé huby, určite sa mnohému aj poučilo o ich užitočnosti i nebezpečí, vyplývajúceho z nepozornosti a neznalosti pri ich zbere. Výstava bola určite úspešná. Tí, ktorí prišli to určite potordia!

Skončila sa prvá výstava - nech žije výstava druhá!

Text: Ján Sand

I. VÝSTAVA HÚB V MARIANKE

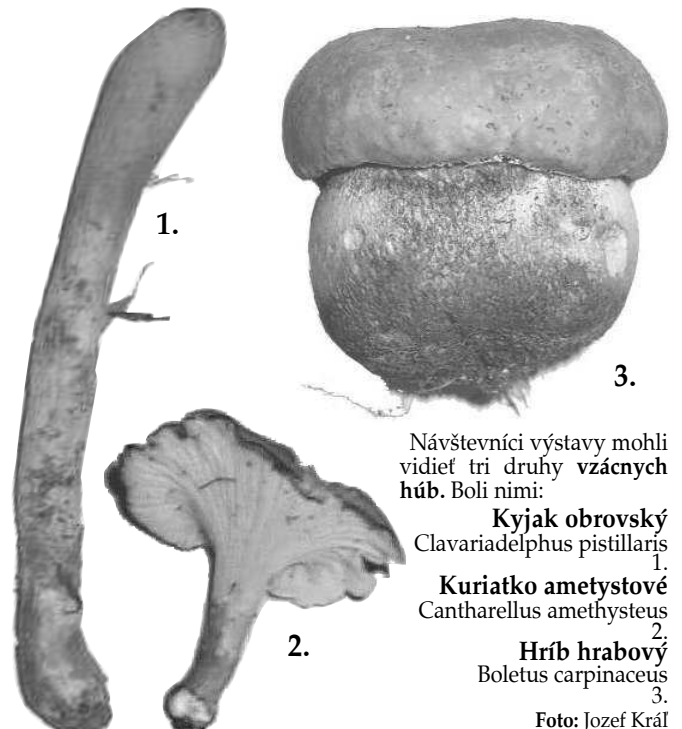

Čečratec zavalitý - *Leucopaxillus tricolor* na výstave v Marianke

Medzi najzaujímavejšie druhy prezentované na I. výstave húb v Marianke patril nepochybne čečratec zavalitý - *Leucopaxillus tricolor*. Výskyt tejto huby sa donedávna udával len z okolia Lábu, Malaciek a Jakubova, ale ako som zistil už v lete roku 2002, rastie aj v okolí Marianky. Vtedy sa mi podarilo nájsť jednu plodnicu takmer celú zahrabanú v dubovom a bukovom lístí, čo je pre tento čečratec charakteristické. Oveľa väčší exemplár, z toho istého miesta, sa mi podarilo nájsť tento rok a jedná sa práve o spomínanú vystavenú plodnicu.

Čečratec zavalitý poznajú mnohí návštevníci bratislavského trhoviska pod názvom "záhorácky biuý dubák, skalický dubák, prip. lupák", no pre svoj zriedkavejší výskyt z trhovísk úplne vymizol. Zdá sa však, že v lesoch v okolí Marianky sa mu stále darí.

Pripravil: Ján Červenka

Návštevníci výstavy mohli vidieť tri druhy vzácných húb. Boli nimi:

Kyjak obrovský
Clavariadelphus pistillaris 1.

Kuriatko ametystové
Cantharellus amethysteus 2.

Hrúb hrabový
Boletus carpinaceus 3.

Foto: Jozef Král

